

Мукачівський державний університет

Кафедра англійської мови, літератури з методиками навчання

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

**Методичні вказівки до організації самостійної
роботи**

**для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

спеціальності 014. Середня освіта

спеціалізації 014.21 Англійська мова та зарубіжна література

**Мукачево
2024**

УДК 378.147:821(100)(072)(076.5)

Розглянуто та рекомендовано до друку Науково-методичною радою Мукачівського державного університету протокол №3 від 24 жовтня 2024 р.

*Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання,
протокол №3 від «14» вересня 2024 р.*

Укладач

Розман І.І. – д.пед.н., професор, професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання

Рецензент:

Кобаль В.І. – к.пед.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи МДУ

М54

Методика навчання зарубіжної літератури: методичні вказівки організації самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література) / Укладач: проф. кафедри І.І.Розман. – Мукачево: МДУ, 2024. – 28 с. (1,42 авт.арк).

Анотація

Методичні вказівки містять вступ, перелік питань до самостійної роботи, методичні рекомендації та теми до написання рефератів, критерії оцінювання рефератів, питання для підсумкового контролю. Також у вказівках зазначено критерії до оцінювання письмових самостійних робіт, тестових завдань та презентацій. Здобувачам запропоновано тестові завдання для самоконтролю знань та список рекомендованої літератури.

Призначене для педагогічних закладів вищої освіти, викладачів, здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література).

© Мукачівський державний університет, 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ СРЗ.....	8
ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ.....	8
ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ.....	10
ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАІВ.....	10
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ РЕ РЕФЕРАТІВ.....	12
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕФЕРАТІВ.....	12
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СРЗ.....	13
ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	14
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ.....	15
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЙ.....	23
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	23

ПЕРЕДМОВА

Самостійна робота є невід'ємною частиною навчального процесу й основою пізнавальної діяльності здобувача. Метою методичних вказівок є конкретизація самостійної роботи здобувачів для всебічного підвищення рівня знань, раціоналізації процесу підготовки, виконання й захисту самостійної роботи, єдності навчальної та науково-дослідної роботи. Дисципліна «Методика навчання зарубіжної літератури» для здобувачів за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) розроблена з метою надання комплексних знань з історії, теорії, літературної критики та аналізу творів світового значення. Вона спрямована на формування у здобувачів розуміння основних тенденцій розвитку зарубіжної літератури, її місця в світовому літературному процесі, а також на розвиток аналітичних та критичних навичок здобувачів.

Самостійна робота з методики навчання зарубіжної літератури сприяє формуванню таких важливих професійних і особистісних якостей, як аналітичне мислення, здатність до самостійного дослідження та опрацювання літературних джерел, розвиток навичок критичного аналізу художніх творів та педагогічних методик. Крім того, вона допомагає майбутнім педагогам формувати вміння адаптувати навчальний матеріал до різних освітніх рівнів і аудиторій, розробляти ефективні підходи до викладання літератури з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів. Завдяки самостійній роботі здобувачі також поглиблюють знання про класичні та сучасні теоретичні підходи до вивчення зарубіжної літератури, що є необхідним для їхньої подальшої професійної діяльності.

Самостійна робота є важливим елементом освітнього процесу, який передбачає активну участь здобувачів у здобутті знань, розвитку навичок і формуванні особистих компетентностей. Вона полягає в індивідуальному опрацюванні навчального матеріалу, виконанні завдань без безпосереднього контролю викладача, що дозволяє здобувачам розвивати самостійність і відповідальність за своє навчання.

Зміст самостійної роботи з методики навчання зарубіжної літератури включає кілька ключових компонентів, спрямованих на забезпечення комплексного розуміння навчально-виховного процесу. Перш за все, це аналіз методичних підходів до викладання літературних творів різних епох, стилів та жанрів. Здобувачі вивчають як класичні, так і сучасні методики викладання, розглядають різноманітні форми і методи роботи з текстом, такі як інтерпретація, порівняльний аналіз, дискусія та проєктна діяльність.

Додатково, самостійна робота передбачає практичне завдання щодо розробки планів уроків, де здобувачі застосовують теоретичні знання на практиці, створюючи різноманітні завдання для учнів. Це може включати написання конспектів уроків, створення тестових завдань, розробку творчих проєктів та інших видів діяльності, спрямованих на розвиток читацької компетентності школярів.

Метою самостійної роботи є розвиток у здобувачів професійних компетентностей, необхідних для ефективного викладання зарубіжної літератури, формування вмінь застосовувати різноманітні методичні підходи до аналізу літературних творів, а також здатність самостійно організовувати навчальний процес. Важливою складовою є підвищення рівня академічної самодисципліни, відповідальності за результати власної роботи, а також розвиток навичок критичного мислення, творчої інтерпретації матеріалу та використання сучасних технологій у педагогічній діяльності.

Завдання самостійної роботи дисципліни «Методика навчання зарубіжної літератури» є багатограними та спрямованими на поглиблення теоретичних знань і розвиток практичних навичок здобувачів. Основні завдання включають:

➤ **Аналіз методичних підходів** до викладання зарубіжної літератури, що передбачає вивчення різних педагогічних теорій та практик, спрямованих на ефективне засвоєння літературного матеріалу учнями.

- **Розробка планів уроків** з використанням сучасних методів і технологій викладання літератури, включаючи різні форми організації навчального процесу, такі як групова робота, проєктне навчання, творчі завдання та інші інтерактивні методи.
- **Підготовка конспектів** та планування уроків, які відображають інтеграцію класичних і сучасних методик, а також передбачають використання різних видів навчальної діяльності для розвитку читацьких компетенцій школярів.
- **Аналіз навчально-методичних комплексів** та підручників із зарубіжної літератури для критичного осмислення їхнього змісту та вибору найбільш ефективних засобів навчання.
- **Розробка дидактичних матеріалів** та завдань, що сприяють формуванню в учнів навичок критичного аналізу літературних текстів, інтерпретації художніх образів і тем, а також розвитку творчого мислення.
- **Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ)** у викладанні зарубіжної літератури, що включає підготовку мультимедійних презентацій, онлайн-ресурсів і платформ для організації навчального процесу.
- **Самостійне опрацювання літературознавчих джерел** та наукових статей з методики викладання, що сприяє поглибленню наукового обґрунтування педагогічної діяльності та впровадження новітніх підходів у викладання.
- **Рефлексія та самооцінка** результатів самостійної роботи для підвищення професійного рівня, розвитку здатності до самоаналізу та вдосконалення власної методичної компетентності.

В результаті вивчення даного курсу здобувач вищої освіти формує компетентності:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в початковій, базовій та старшій профільній школах.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ЗК2 – Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК3 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК4 – Здатність працювати в команді.

ЗК5 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6 – Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК7 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК10 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК1 – Здатність формувати в учнів (вихованців ЗДО) предметні компетентності.

ФК2 – Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК3 – Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з англійської мови та зарубіжної літератури в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК4 – Здатність аналізувати особливості сприйняття й засвоєння учнями (вихованцями) навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу.

ФК5 – Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії зарубіжної літератури в початковій, базовій та старшій

профільній школах, практиці навчання англійської мови й зарубіжної літератури.

ФК6 – Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання англійської мови та зарубіжної літератури в початковій, базовій та старшій профільній школах на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.

ФК8 – Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах (іноземною мовою, державною мовою), володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів (вихованців) у процесі говоріння й підготовки творчих робіт в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК9 – Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури учнів (вихованців), їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ФК10 – Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК11 – Здатність доцільно використовувати й створювати сучасне навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК12 – Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду (вітчизняного, закордонного) у галузі викладання англійської мови та зарубіжної літератури з метою професійної саморегуляції й свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.

ФК13 – Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК14 – Здатність створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для навчання, організувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (учні, вихованці, учителі, батьки та ін.) в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ФК15 – Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації навчально-виховних цілей.

ФК16 – Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави

Практичні результати навчання

ПРН1 – Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН2 – Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН4 – Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.

ПРН5 – Знає державний стандарт загальної середньої освіти, дошкільної освіти, навчальні програми з англійської мови та зарубіжної літератури в початковій, базовій та старшій профільній школах, ЗДО та практичні шляхи їхньої реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРН6 – Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвіди (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.

ПРН7 – Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН8 – Володіє комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та англійської мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН9 – Володіє різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН10 – Володіє навичками атрибуції, розрізняє літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН11 – Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає їхні подібності й відмінності.

ПРН12 – Використовує гуманістичний потенціал рідної й зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРН13 – Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти професійного змісту державною та англійською мовою.

ПРН15 – Застосовує сучасні методика й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН16 – Володіє методами й методиками діагностування навчальних досягнень учнів (вихованців) з англійської мови та зарубіжної літератури; уміє здійснювати педагогічний супровід самовизначення учнів (вихованців), підготовки до майбутньої професії.

ПРН17 – Здатний до рефлексії, має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності в початковій, базовій та старшій профільній школах й обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН18 – Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу в початковій, базовій та старшій профільній школах.

ПРН19 – Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРН20 – Організовує освітній процес у початковій, базовій та старшій профільній школах, ЗДО, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях).

ПРН21 – Забезпечує діалог культур у процесі вивчення англійської мови та зарубіжної літератури, створює умови для міжкультурної комунікації.

ПРН22 – Здатний учитися впродовж життя і самостійно підвищувати власний освітній рівень набутий у процесі здобуття кваліфікації.

ПРН – 23 Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

ПРН – 24 Ефективно організовувати, аналізувати, критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності.

ПРН – 25 Забезпечувати охорону життя й здоров'я учнів (вихованців) в освітньому

процесі та позаурочній діяльності в початковій, базовій та старшій профільній школах

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ СРЗ

Для реалізації СРЗ у процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі виконують завдання різних типів і рівнів складності.

Перший рівень СРЗ забезпечує засвоєння предметних знань, основних понять та термінів, видів та способів діяльності, формування навичок, умінь, але не передбачає самостійного застосування набутого.

Другий рівень СРЗ формує певні навички та вміння самостійно застосовувати засвоєні знання для виконання певних завдань:

- підготовка презентацій для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу до тем, запропонованих для самостійної роботи;
- виконання тестів.

Третій рівень передбачає самостійний інформаційний пошук, прийняття самостійних рішень та творчий рівень застосування набутих знань, навичок, умінь:

- факт виконання таких завдань свідчить про прагнення здобувачів до самореалізації та професійної рефлексії в процесі навчання;
- за бажанням здобувачі перекладають презентацію на англійську мову.

ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Самостійна робота здобувачів оцінюється окремим ваговим коефіцієнтом і є складовою загального оцінювання навчальної дисципліни. Здобувачам рекомендовані контрольні питання, різнорівневі тести, експрес-контроль, створення презентацій до лекційного та практичного матеріалу.

Теми для самостійної роботи здобувачів	Кількість годин
Тема 1. Завдання, зміст та структура курсу «Методика навчання зарубіжної літератури».	1
Теми для СРЗ. Види аналізу художнього твору.	1
Тема 2. Методика навчання зарубіжної літератури через призму програми «Зарубіжна література 5-9 класи».	1
Теми для СР. Філософсько-психологічні засади інноваційної діяльності в галузі освіти	1
Тема 3. Використання на уроці бібліографічних (автобіографічних) матеріалів як найважливішого джерела про життя і творчість письменника	1
Теми для СРЗ. Характер і послідовність завдань на уроках різних типів.	1
Тема 4. Методика навчання зарубіжної літератури як наука	1

Теми для СРЗ Контекстуальний аналіз творів мистецтва.	1
Тема 5. Форми роботи над твором зарубіжної літератури в школі	1
Теми для СРЗ. Стилiстична лiнiя аналізу творів.	1
Тема 6. Підготовка вчителя до уроку зарубіжної літератури.	1
Теми для СРЗ. Стилiстична лiнiя аналізу творів.	1
Тема 6. Підготовка вчителя до уроку зарубіжної літератури.	1
Теми для СРЗ. Літературні навчальні завдання.	1
Тема 8. Сучасний урок літератури в школі.	1
Тема 9. Типи і структура уроків	1
Теми для СРЗ. Використанні інтерактивних форм роботи на уроках літератури.	1
Тема 10. Методи та прийоми викладання літератури.	1
Теми для СРЗ. Робота над складанням ЛСК	1
Тема 11. Основні етапи роботи словесника	1
Тема 12. Теорія літератури у шкільному вивченні.	1
Теми для СРЗ. Місце, значення та завдання оглядової теми в курсі зарубіжної літератури	1
Тема 13. Шкільний аналіз художніх творів на уроках зарубіжної літератури.	1
Теми для СРЗ. Місце та специфіка вивчення структурного елемента оглядової теми.	1
Тема 14. Дослідницький та репродуктивний методи вивчення зарубіжної літератури.	1
Теми для СРЗ. Вивчення творчості окремих письменників в рамках оглядової теми.	1
Тема 15. Специфіка уроків позакласного читання, вступних і підсумкових занять зі світової літератури	1
Теми для СРЗ. Використання платформ для дистанційного навчання (Google Classroom, Moodle, Zoom).	1
Тема 16. Етапи роботи над художнім твором у школі	1

Теми для СРЗ. Використання різних видів аналізу художнього тексту на уроках літератури.	1
Тема 17. Використання ІКТ у процесі викладання «Зарубіжної літератури».	1
Теми для СРЗ. Інноваційні технології у навчальному процесі: електронні ресурси, віртуальні тури, інтерактивні платформи.	1
Тема 18. Вивчення художніх творів з огляду на їх родову специфіку.	1
Теми для СРЗ. Формування навичок роботи з цифровими джерелами інформації.	1
Тема 19. Кабінет зарубіжної літератури.	1
Теми для СРЗ. Інтеграція літератури з іншими дисциплінами: історією, мистецтвом, мовами	1
Тема 20. Вивчення ліричних та драматичних творів	2
Теми для СРЗ. Вивчення творчості окремих письменників в рамках оглядової теми.	2
Тема 21. Аналіз уроку зарубіжної літератури.	2
Теми для СРЗ. Класичні та сучасні методики навчання літератури, їх порівняльний аналіз.	2
Тема 22. Форми позакласної роботи із зарубіжної літератури.	2
Разом	46

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

Здобувач обирає одне із завдань та виконує його у письмовому вигляді.

Обсяг – 2-3 сторінки друкованого тексту

(або представляє тези з наступними коментарями)

1. Які основні методичні підходи до викладання зарубіжної літератури існують?
2. Якими є основні етапи підготовки до уроку зарубіжної літератури?
3. Як адаптувати методику викладання зарубіжної літератури до вікових особливостей учнів?
4. Які види робіт з художнім текстом є найбільш ефективними на уроках зарубіжної літератури?
5. У чому полягає специфіка аналізу класичних і сучасних літературних творів на уроках?

6. Які інтерактивні методи можна використовувати для вивчення зарубіжної літератури?
7. Як розробляти конспекти уроків із зарубіжної літератури відповідно до освітніх стандартів?
8. Якими є основні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у процесі вивчення зарубіжної літератури?
9. Як використовувати інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) у процесі викладання зарубіжної літератури?
10. Які методи та прийоми ефективні для розвитку критичного мислення учнів під час вивчення зарубіжної літератури?
11. Як організувати групову та індивідуальну роботу на уроках зарубіжної літератури?
12. Які труднощі можуть виникнути під час викладання зарубіжної літератури в школі, і як їх можна подолати?
13. Як оцінювати рівень розуміння художніх образів і тем у зарубіжній літературі учнями?
14. Які педагогічні стратегії можна застосувати для залучення учнів до активної участі в обговоренні літературних творів?
15. Яким чином інтеграція мультимедійних ресурсів сприяє підвищенню якості вивчення зарубіжної літератури?

ТЕМИ ДЛЯ РЕФЕРАТВ

1. Методика навчання зарубіжної літератури в контексті сучасних освітніх технологій.
2. Особливості аналізу художнього тексту на уроках зарубіжної літератури.
3. Використання ІКТ у навчанні зарубіжної літератури: можливості та перспективи.
4. Інтерактивні методи навчання зарубіжної літератури у закладах освіти.
5. Методика викладання зарубіжної літератури у 5-9 класах: особливості та підходи.
6. Проблеми та перспективи використання проектного навчання на уроках зарубіжної літератури.
7. Критичне мислення як основа вивчення зарубіжної літератури: методи та прийоми.
8. Роль мультимедійних засобів у викладанні зарубіжної літератури.
9. Теорія і практика вивчення літературних жанрів у курсі зарубіжної літератури.
10. Особливості вивчення класичної зарубіжної літератури у старших класах.
11. Методи формування читацької культури в процесі вивчення зарубіжної літератури.
12. Використання драматизації та рольових ігор у викладанні зарубіжної літератури.
13. Міжпредметні зв'язки при вивченні зарубіжної літератури.
14. Індивідуалізація та диференціація навчання зарубіжної літератури.
15. Особливості викладання поезії в курсі зарубіжної літератури.
16. Порівняльний аналіз на уроках зарубіжної літератури як метод формування критичного мислення.
17. Творчі завдання як засіб підвищення мотивації до вивчення зарубіжної літератури.
18. Розвиток емоційного інтелекту учнів через вивчення художніх творів зарубіжної літератури.
19. Сучасні підручники з зарубіжної літератури: аналіз методичних підходів.
20. Методичні аспекти вивчення літературних творів різних культур і епох.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ РЕФЕРАТУ

Підготовка до реферату передбачає такі етапи: вибір теми; визначення завдань дослідження та складання плану; підбір літературних джерел та фактичного матеріалу; написання та оформлення роботи.

Тема реферату обирається з переліку тем самостійно (у разі потреби – за допомогою викладача, який читає даний спецкурс).

Обравши тему, необхідно визначити мету та об'єкт дослідження. Це допоможе встановити сукупність завдань, щоб їх розв'язати при його підготовці.

Мета реферату – закріплення теоретичних знань з дисципліни «Зарубіжна література», поглиблене вивчення обраної здобувачом теми.

Реферат складається зі вступу, основної частини, висновків, списку використаної літератури. План передбачає послідовний логічний виклад матеріалу, що розкриває зміст теми. Дисципліна «Зарубіжна література» передбачає індивідуальну навчально-дослідну роботу здобувачів. До даного виду робіт відносяться дослідження проблем, визначених в темах курсових робіт.

Складові реферату: титульна сторінка, зміст (план), вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки.

Індивідуальне завдання оформляється здобувачом самостійно у вигляді окремого звіту, надрукованого на комп'ютері: шрифт – 14, інтервал – 1,5, відступ – 1,25 см, ліве поле – 30 мм, праве – 1.5 мм, верхнє і нижнє – 20 мм.

Рекомендується така структура індивідуального завдання:

- титульна сторінка;
- зміст;
- послідовне висвітлення змісту розділів питання;
- список використаної літератури;
- презентація PowerPoint (за необхідністю).

Процес підготовки реферату має містити в собі наступні етапи:

1. Вибір теми.
2. Вивчення спеціальної літератури за темою.
3. Складання плану.
4. Добір і вивчення додаткових джерел та інформації з обраної теми.
5. Добір практичного та статистичного матеріалу.
6. Безпосереднє написання тексту.
7. Формулювання висновків.
8. Оформлення місту і списку джерел інформації.
9. Самокритична оцінка змісту і виправлення помилок.
10. Підготовка тез або доповіді до захисту.
11. Захист реферату (під час семінарського заняття, на здобувачській конференції та ін.).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕФЕРАТУ

Реферат – вид письмової роботи, який перевіряє рівень засвоєння здобувачами основних положень з певної теми чи курсу, сформованість категоріально-понятійного апарату, уміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки.

Критерії оцінювання реферату і його захисту :

- самостійність у розробці проблеми (творчий характер, вміння аналізувати теоретичний матеріал, обґрунтованість сформульованих рекомендацій);
- якість оформлення роботи (стиль викладу, грамотність, бібліографія, ілюстративний матеріал);
- повнота презентації (чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, вміння зробити правильні висновки, культура мовлення).

«Відмінно» виставляється, якщо: обґрунтована актуальність теми, тема розкрита повністю; одержані результати систематизовані, висновки є переконливими; продемонстровано вільне володіння матеріалом теми чи курсу; оформлення роботи відповідає встановленим вимогам.

«Добре» виставляється, якщо: обґрунтована актуальність теми, тема розкрита повністю, дослідження виконане; одержані результати систематизовані, але висновки не є переконливими, є не суттєві зауваження до оформлення роботи.

«Задовільно» виставляється, якщо: тема не розкрита повністю; одержані результати систематизовані недостатньо; висновки зроблені непереконливо; під час захисту продемонстровано недостатній рівень володіння матеріалом дослідження.

«Незадовільно» виставляється, якщо: тема практично не розкрита; висновки непереконливі; погано володіє матеріалом дослідження, неспроможний відповісти на запитання; є суттєві зауваження до оформлення списку літератури.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СРЗ

Самостійна робота здобувачів (в тому числі індивідуальна робота здобувачів), як складова поточного контролю і у складі аудиторної роботи, оцінюється під час поточного контролю певної теми на відповідному занятті.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

«Відмінно» - здобувач міцно засвоїв теоретичний матеріал; глибоко і всебічно знає зміст дисципліни; аргументовано представляє його в різних видах самостійної роботи; висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем; логічно мислить, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

«Добре» - здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал з теми або курсу; демонструє уміння його практичного застосування; висловлює міркування з приводу тих чи інших проблем; опрацював рекомендовану літературу; аргументовано викладає його в самостійній роботі, проте припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного в самостійній роботі.

«Задовільно» - здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, опрацював рекомендовану літературу, але при виконанні завдань плутає поняття, практичні завдання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю.

«Незадовільно» - здобувач не опанував навчальний матеріал дисципліни, не відображає в роботі правильні результати, визначення, висновки в роботі не сформовані з опорою на теоретичні знання, майже не орієнтується у рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не виявляються.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Актуалізація опорних знань на уроках зарубіжної літератури
2. Бесіда заздалегідь поставленими запитаннями.
3. Вивчення драми в курсі зарубіжної літератури.
4. Особливості вивчення нової теми на уроках зарубіжної літератури.
5. Вивчення творчості окремих письменників в рамках оглядової теми.
6. Використанні інтерактивних форм роботи на уроках літератури.
7. Використання «методу проєктів» на уроках літератури.
8. Вільна бесіда.
9. Врахування вікових особливостей учнів.
10. Групова робота на уроці літератури.
11. Дидактичний матеріал на уроках зарубіжної літератури.
12. Документальні матеріали під час вивчення біографічних відомостей про письменника.
13. Домінування методу творчого читання і його реалізація в прийомах.
14. Дотримання загальнодидактичних традиційних принципів вивчення літератури в школі.
15. Доцільне використання ТЗН.
16. Ефективність навчально-виховного процесу.
17. Залежність обсягу матеріалу від вікових особливостей учнів
18. Застосування нестандартних форм та методів діяльності на уроках зарубіжної літератури.
19. Зв'язки методики викладання зарубіжної літератури з іншими науками.
20. Значення дослідницького методу вивчення зарубіжної літератури в школі.
21. Значення схем, таблиць, алгоритмів для розуміння твору.
22. Індивідуальна робота на уроках зарубіжної літератури
23. Історія розвитку методики викладання зарубіжної літератури.
24. Картка спостереження уроку.
25. Класифікація типів уроків.
26. Критерії оцінювання уроку зарубіжної літератури.
27. Культурологічний аналіз текстів на уроках зарубіжної літератури
28. Лірика як спосіб відображення життя засобами слова.
29. Літературні матеріали та довідкова література.
30. Метод евристичної бесіди.
31. Методика проведення підсумкових уроків.
32. Методики вивчення біографії письменника в залежності від психолого-вікових особливостей учнів.
33. Методологічний аналізу епічних творів.
34. Місце драматичних творів у шкільній програмі.
35. Місце та специфіка вивчення структурного елемента оглядової теми.
36. Місце, значення та завдання оглядової теми в курсі зарубіжної літератури.
37. Мотивація та спрямованість аналізу епічного твору.
38. Навчально-виховна мета вивчення біографії письменника.
39. Науково - методична база вчителя зарубіжної літератури.
40. Нетрадиційні типи уроків.
41. Об'єкт, предмет, завдання і мета курсу методики викладання шкільного курсу зарубіжної літератури.
42. Основні вимоги до складання різних видів планів.
43. Основні прийоми та методичні рекомендації до складання планів – конспектів уроків.

44. Основні структурні елементи уроку: тема, епіграф, триєдина мета, обладнання і ТЗН. Ланцюжок навчальних ситуацій.
45. Особливість ліричного твору: не руйнувати уявлень та емоційних вражень від прочитаного.
46. Особливості вивчення художніх творів.
47. Особливості лірики як літературного роду.
48. Осягнення глибини авторського задуму у епічному творі.
49. Підготовка учнів до сприйняття художнього твору.
50. Підсумки та творчі роботи учнів.
51. Поділ драми на жанри.
52. Позакласна робота в школі
53. Поняття методології.
54. Поняття «метод».
55. Поняття «шкільна лекція».
56. Призначення кабінету.
57. Прийом зіставлення.
58. Види аналізу тексту.
59. Робота над складанням ЛСК.
60. Словесно-образна наочність.
61. Специфіка літератури як навчального предмета.
62. Специфіка формування в учнів теоретико-літературних понять.
63. Специфічні методи дослідження в галузі методики (теоретичні й емпіричні методи та їхні види).
64. Створення цілісності сприйняття тексту.
65. Стилїстична лінія аналізу творів.
66. Ступені систематизації засвоєних понять.
67. Теоретико-літературні поняття зарубіжної літератури.
68. Теоретико-методологічне осмислення діяльності навчання зарубіжній літературі у школі.
69. Особливості діалектичного методу.
70. Особливості вивчення драматичних творів
71. Традиційні типи уроків.
72. Традиційні шляхи аналізу літературного твору в школі.
73. Урізноманїтнення структурних типів уроків літератури.
74. Уроки позакласного читання.
75. Філологічний аналіз твору зарубіжної літератури.
76. Філософсько-психологічні засади інноваційної діяльності в галузі освіти.
77. Фронтально-колективна робота на уроці.
78. Функції позакласної роботи; взаємодія форм позакласної роботи з іншими наявними методичними спектрами ефективної реалізації.
79. Характер і послідовність завдань на уроках різних типів.
80. Характер педагогічного спілкування на уроці.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Навчальне видання, що визначає зміст, обсяг і вимоги до вивчення певного навчального предмета, курсу, дисципліни, розвитку та виховання особистості згідно з державними стандартами освіти та навчальних планів – це:

Відповідь:

- 1) підручник;
- 2) календарно-тематичне планування;

- 3) навчальна програма;
- 4) дидактичний матеріал.

2. Специфіка вивчення зарубіжної літератури у вітчизняній школі полягає в тому, що твори світового письменства вивчаються:

- 1) мовою оригіналу;
- 2) у підручниках;
- 3) у художніх україномовних перекладах;
- 4) у хрестоматіях.

3. Державний документ, який містить показники, що забезпечують взаємозв'язок навчального процесу і результатів навчання, охоплює сукупність освітніх цілей, визначених Конституцією та законами України у сфері освіти, які орієнтовані на досягнення нової якості освіти, - це:

Відповідь:

- 1) Державний стандарт освіти;
- 2) навчальна програма;
- 3) концепція літературної освіти;
- 4) календарно-тематичний план.

4. Складовими презентації є:

Відповідь:

- 1) навчальний посібник;
- 2) показ короткометражного фільму;
- 3) сторінка, яка містить фотографії;
- 4) це сторінка, яка містить зображення, елементи аудіо та відео фрагменти.

5. Дидактичний матеріал – це:

Відповідь:

- 1) особливий тип навчального посібника;
- 2) наочність, технічні засоби;
- 3) картки та таблиці;
- 4) цілеспрямовано розроблені документи, для використання у навчальному процесі за допомогою прикладних програм.

6. Поясніть суть значення абрєвіатури ЛСК:

Відповідь:

- 1) лінійна схема – конспект;
- 2) логічна схема – конспект;
- 3) лексико-семантичний контекст;
- 4) лінгво-структурні конструкції.

7. Компетентність і компетенція – це:

Відповідь:

- 1) тотожні поняття;

- 2) взаємозумовлені поняття;
- 3) поняття різні за своєю сутністю;
- 4) протилежні поняття.

8. Метод усного контролю здійснюється за допомогою:

Відповідь:

- 1) індивідуального опитування;
- 2) фронтального опитування;
- 3) письмового опитування, анкетування;
- 4) індивідуального і фронтального опитування.

9. Дайте визначення поняття «бесіда»:

Відповідь:

- 1) розмова вчителя з учнями, за допомогою ретельно продуманих питань;
- 2) розмова вчителя з учнями;
- 3) розмова вчителя;
- 4) розповідь учнів.

10. Які рівні можна виділити при вивченні художнього твору?

Відповідь:

- 1) низький, середній;
- 2) низький, середній і вищий;
- 3) низький, середній, вищий і оптимальний;
- 4) низький, середній і оптимальний.

11. Лінгвістичний аналіз використовується для:

Відповідь:

- 1) вивчення загальної оцінки творів;
- 2) повного розуміння елементів мови;
- 3) аналізу літературного твору;
- 4) виразного читання.

12. Які аспекти слід враховувати при аналізі художнього твору?

Відповідь:

- 1) емоційний, пізнавальний, виховний;
- 2) емоційний і виховний;
- 3) пізнавальний і виховний;
- 4) емоційний, естетичний, пізнавальний і виховний.

13. Комп'ютерна презентація являє собою:

Відповідь:

- 1) набір слайдів;
- 2) інформаційний чи рекламний документ, який містить додаткову інформацію;
- 3) це файл, в якому зібрані кадри у правильній послідовності;
- 4) це файл, в якому вміщені зібрані матеріали і складається з послідовності кадрів або

слайдів.

14. Оберіть правильне твердження. Метод навчання – це:

- 1) спосіб пізнання явищ дійсності та їх закономірностей;
- 2) спосіб взаємопов'язаної діяльності вчителя і учнів, спрямований на досягнення навчально-виховної мети;
- 3) основне правило, керівна ідея та вимога до організації навчального процесу;
- 4) спосіб вивчення матеріалу.

15. Структурна частина навчальної програми, де розкривається завдання вивчення предмета називається:

Відповідь:

- 1) тематичний блок;
- 2) пояснювальна записка;
- 3) методичний додаток;
- 4) додаток.

16. Визначити правильну відповідь: «Комбінований урок зарубіжної літератури – це заняття, на якому...»

Відповідь:

- 1) вирішується декілька дидактичних завдань;
- 2) поєднуються різні форми роботи;
- 3) поєднуються різні теми;
- 4) використовується різноманітна наочність.

17. Виділити форму роботи, яка не використовується для підготовки учнів до сприйняття тексту -

Відповідь:

- 1) бесіда;
- 2) підсумкове слово вчителя;
- 3) розгляд ілюстрацій;
- 4) прослуховування музичних творів.

18. Визначити *неправомірне* продовження фрази: «Специфіку методики навчання літератури як науки визначають...»

Відповідь:

- 1) предмет дослідження;
- 2) методи, якими вона послуговується;
- 3) особливості результатів її пошуку порівняно зі здобутками інших наук;
- 4) особистість учителя.

19. Зміст шкільних занять із зарубіжної літератури визначається:

Відповідь:

- 1) шкільною програмою;
- 2) календарно-тематичним плануванням;

- 3) шкільним підручником із зарубіжної літератури;
- 4) розробкою уроку.

20. Основні правила, керівні ідеї та вимоги до організації навчального процесу – це:

Відповідь:

- 1) принципи навчання;
- 2) методи навчання;
- 3) прийоми навчання;
- 4) засоби навчання.

21. Закінчіть визначення методики як наукової дисципліни, яке дав В. В. Голубков: «Усі методики, до якої б навчальної дисципліни вони не відносились, схожі між собою в тому, що у певній послідовності визначають принципи, матеріал для роботи, методи роботи вчителя та відповідають на три основних питання: ... »

Відповідь:

- 1) для кого, що і як;
- 2) для чого, хто і як;
- 3) для чого, що і чому;
- 4) для кого, хто і чому.

22. Приберіть невірний варіант: лекція та бесіда на уроці літератури у школі це –

Відповідь:

- 1) методи;
- 2) прийоми;
- 3) певні типи уроку;
- 4) види навчальної діяльності учнів.

23. Укажіть на нетрадиційний тип уроку:

Відповідь:

- 1) урок-систематизації та узагальнення знань;
- 2) урок-поглибленого вивчення твору літератури;
- 3) урок-вивчення теорії літератури;
- 4) урок-образ.

24. Підкресліть зайвий етап у плані – конспекті уроку.

Відповідь:

- 1) тема;
- 2) проблема;
- 3) мета;
- 4) тип уроку.

25. Визначте інтерактивний прийом роботи:

Відповідь:

- 1) рольова гра «Інтерв'ю з письменником»;
- 2) самостійне читання статті підручника;

- 3) прослуховування аудіозапису поетичного твору;
- 4) бесіда на морально-етичну тему.

26. Визначте різновид мовлення, що проявляється як в усній, так і в письмовій формі:

Відповідь:

- 1) внутрішнє;
- 2) зовнішнє;
- 3) діалогічне;
- 4) опосередковане.

27. Оберіть правильне твердження:

Відповідь:

- 1) позакласне і самостійне читання з літератури – синонімічні поняття;
- 2) позакласне читання з літератури – це різновид самостійного читання;
- 3) позакласне і самостійне читання – процеси, не пов'язані між собою;
- 4) самостійне читання з літератури – це різновид позакласного читання.

28. Оберіть найефективніший специфічний прийом вивчення перекладних художніх творів:

Відповідь:

- 1) виразне читання твору мовою оригіналу;
- 2) порівняння оригіналу і перекладу, робота з перекладацьким коментарем;
- 3) порівняння варіантів перекладу;
- 4) виразне читання мовою перекладу.

29. Позначте зайве. До основних елементів змісту, що виявляють національну специфіку твору, відносять:

Відповідь:

- 1) екзотизми (ознаки соціального стану, професії, посади, чини, назви мір довжини та ваги, грошей, свят, традицій, ігор, танців, одягу, будівель тощо);
- 2) власні імена та назви;
- 3) згадки про події національної історії;
- 4) опис національних особливостей зовнішності.

30. Визначте пропущений тип уроків літератури у класифікації М.І. Кудряшова: уроки вивчення теорії та історії літератури; уроки розвитку мовлення:

Відповідь:

- 1) уроки засвоєння нових знань і розвитку на їхній основі умінь та навичок;
- 2) уроки вивчення художніх творів;
- 3) вступне заняття;
- 4) урок-лекція.

31. Визначте випадок, в якому тема уроку світової літератури формулюється у художньому стилі:

Відповідь:

- 1) для запису у класний журнал;
- 2) для повідомлення учням у класі;
- 3) для запису у календарно-тематичний план.
- 4) всі теми заздалегідь формулюються у художньому стилі у навчальній програмі.

32. Укажіть, яка частина мови у формулюванні освітньо-виховної мети уроку літератури має стати її домінантою, логічним центром:

Відповідь:

- 1) іменник;
- 2) прикметник;
- 3) дієслово.
- 4) займенник.

33. Визначте етап на якому традиційно розглядається біографія письменника:

Відповідь:

- 1) підготовка до аналізу;
- 2) підготовка до сприйняття;
- 3) оголошення теми і мети уроку;
- 4) підсумки.

34. Укажіть вид діяльності учнів на заняттях із зарубіжної літератури у процесі якої найефективніше відбувається розвиток мовленнєвої діяльності учнів:

Відповідь:

- 1) читацька;
- 2) художня;
- 3) комунікативна;
- 4) творча.

35. Виділіть етап, який не є основним під час роботи над художнім твором:

Відповідь:

- 1) підготовка до сприйняття тексту;
- 2) словникова робота;
- 3) читання твору;
- 4) аналіз твору.

36. Перелік навчальних ситуацій із дозуванням часу – це:

Відповідь:

- 1) план-конспект уроку;
- 2) план уроку;
- 3) поурочний план;
- 4) розробка уроку.

37. Яке із перерахованих завдань є завданням до творчого переказу:

Відповідь:

- 1) придумати свій варіант кінцівки твору;
- 2) скласти цитатний план твору;
- 3) скласти комбінований план тексту;
- 4) намалювати ілюстрацію до твору.

38. Над проблемами індивідуального стилю письменника учні ґрунтовно працюють

у:

Відповідь:

- 1) 5–6 кл.;
- 2) 7 кл.;
- 3) 8 кл.;
- 4) 9–11 кл.

39. Головною вимогою під час вивчення теоретико-літературних понять є:

Відповідь:

- 1) заучувати їх визначення напам'ять;
- 2) наводити багато прикладів;
- 3) докладно роз'яснювати їх;
- 4) досліджувати їх невідривно від художнього тексту.

40. Найважливішим етапом вивчення художнього твору є:

Відповідь:

- 1) аналіз художнього твору;
- 2) читання художнього твору ;
- 3) переказ художнього твору;
- 4) підсумки.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Тест (тест досягнень, тематичне тестування) – це набір стандартизованих завдань з визначеного матеріалу, який встановлює ступінь засвоєння його здобувачами. Перевага тестів у їх об'єктивності, тобто незалежності перевірки та оцінки знань від викладача. Форма подання тестових завдань визначається викладачем.

Критерії оцінювання тестових завдань:

«Відмінно» - 100% - 90% вірних відповідей

«Добре» - 89% - 75% вірних відповідей

«Задовільно» - 74% - 60% вірних відповідей

«Незадовільно» - до 60% вірних відповідей

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Комп'ютерна презентація - публічне подання певних здобувачем відомостей, матеріалу у зручному для сприйняття форматі, у вигляді кольорових карток-[слайдів](#) до певної теми, на яких розміщують текстову і графічну інформацію.

Критерії оцінювання презентацій:

- повнота розкриття теми;
- структуризація інформації;
- наявність і зручність навігації;
- відсутність граматичних, орфографічних і мовних помилок;
- відсутність фактичних помилок, достовірність поданої інформації;
- наявність і правильність оформлення обов'язкових слайдів (титульний, зміст, про проект, список джерел);
- оригінальність оформлення презентації;
- обґрунтованість і раціональність використання засобів мультимедіа та анімаційних ефектів;
- грамотність використання кольорового оформлення;
- використання авторських ілюстрацій, фонів, фотографій, відеоматеріалів;
- розміщення і комплектування об'єктів; єдиний стиль слайдів.

«**Відмінно**» виставляється за умови: відповідності змісту презентації темі; наявності правильного оформлення презентації; якісно підготовленої практичної розробки; дотримання всіх вимог щодо технічного й естетичного оформлення роботи і орфографічного стандарту; оригінальності оформлення презентації.

«**Добре**» виставляється при наявності незначних недоліків у виконанні презентації та її оформленні.

«**Задовільно**» виставляється при наявності суттєвих недоліків у виконанні презентації, окремих недоліків у її оформленні.

«**Незадовільно**» виставляється при повній невідповідності вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту презентації.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова (Б)

1. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <mailto:1>. <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednyuausch2016/konserciya.html>
2. Програми НУШ для 5–9 класів – навчальні програмимailto:<https://osvita.ua> › Середня освіта › Навчальні програми
3. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах / Л. Ф. Мірошніченко. – К : Вища школа, 2007. – 415 с.
4. Сутула О. В., Тригуб І. А. Інноваційні технології на уроках із зарубіжної літератури. 5клас : Книга для вчителя: календарно-тематичне планування та розробки уроків / О. В. Сутула, І. А. Тригуб. – К : Грамота, 2006. – 208 с.
5. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі / Ф. М. Штейнбук. – К : Кондор, 2007. – 316 с.

Літературні джерела представлені в науковій бібліотеці МДУ (НБ)

6. Вітченко, А. О. До проблеми розробки критеріїв оцінювання здобувачів з методики викладання зарубіжної літератури / А. О. Вітченко // Шлях освіти. – 2012. – №2. – С.37-40.
7. Івасюк, Н. Г. Метод проектування на уроках зарубіжної літератури. / Н. Г. Івасюк // Зарубіжна література в школі. – 2007. – №9. – С.5-7.
8. Ігрові форми і методи на уроках зарубіжної літератури/Упоряд. Н.Жданова, І.Жемоніс. // Зарубіжна література в школі. – 2008. – №12. – Весь №. Смовська, І. Ю. Інтерактивні методи навчання на уроках зарубіжної літератури / І. Ю. Смовська // Зарубіжна література в школі. – 2010. – №11-12. – С.20-28.
9. Клясен, Н. Сертифікації навчально-методичної літератури. Зарубіжний досвід / Н. Клясен // Методист. – 2013. – №12. – С.13-15.
10. Методика викладання в школі : теорія та практика / за заг. ред. С.В. Петкова, С.Д. Коломойця. – К. : "КНТ", 2021. – 216 с.
11. Методика навчання шкільного курсу зарубіжної літератури : методичні вказівки до організації самостійної роботи для здобувачів денної та заочної форм навчання спец. 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) / укладач І.І. Розман. – Мукачево : МДУ, 2021. – 30 с. – [+електронний ресурс].
12. Методика навчання шкільного курсу зарубіжної літератури : методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів денної та заочної форм навчання спец. 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)) / укладач І.І. Розман. – Мукачево : МДУ, 2021. – 31 с. – [+електронний ресурс].
13. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни "Зарубіжна література 17-18 ст." для здобувачів напрям підготовки " 6.020303 Філологія (англійська)" 2 курс [Електронний ресурс]. – Мукачево : МДУ, 2012. – 8с.
14. Скобельська, О. І. Використання методики ейдотехніки на уроках зарубіжної літератури. / О. І. Скобельська // Зарубіжна література в школі. – 2005. – №2. – С.50-51.
15. Тегза, О. В. Ділова гра як метод активного навчання у вітчизняній та зарубіжній школі / О. В. Тегза // Наука майбутнього : збірник наукових праць здобувачів, аспірантів та молодих вчених / гол. ред. В.В. Гоблик. – Мукачево : РВВ МДУ, 2021. – Випуск 2(8). – С.150-159.
16. Чумак, Л. В. Деякі методологічні підходи до розвитку професійної майстерності вчителя зарубіжної літератури в системі післядипломної освіти / Л. В. Чумак // Педагогіка і психологія. – 2017. – №3(96). – С.60-69.
17. Штейнбук, Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі : Навч. пос. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ / Ф. М. Штейнбук. – К : Кондор, 2007. – 316с.

Допоміжна (Д)

18. Зарубіжна література XIX століття: Посібник [за ред. О. М. Ніколенко, В. І. Мацапури]. – К. : ВЦ «Академія», 1999. – 360 с. (Серія «Відкритий урок»)
19. Зарубіжна література XX століття: Посібник [за ред. О. М. Ніколенко, Т. М. Конєвої]. – К. : ВЦ «Академія», 1998. – 320 с. (Серія «Старшокласникам і абітурієнтам»)

20. Зарубіжна література ранніх епох. Античність. Середні віки. Відродження : навч. посіб. Затв. МОНУ / Ф. І. Прокаєв, Б. В. Кучинський, Ю. Л. Булаховська, І. В. Долганов. – К : Вища школа, 1994. – 406 с.
21. Зубрицька М. Номо legens: читання як соціокультурний феномен / М. Зубрицька. – Львів : Літопис, 2004. – 352 с.
22. Ісаєва О. О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури: Посібник для вчителя / О. О. Ісаєва. – К. : Ленвіт, 2000. – 184 с.
23. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури : Монографія / О. О. Ісаєва. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2003. – 380 с.
24. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / за ред. В.І. Кузьменка. – К : ВЦ "Академія", 2010. – 496с. – (Альма-матер).
25. Історія новітньої зарубіжної літератури : навч. пос. для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / Г. Й. Давиденко, О. М. Чайка, Н. І. Гричаник, М. О. Кушнерьова. – К : ЦУЛ, 2008. – 274с.
26. Кирилюк З. В. Зарубіжна література. Античність. Середньовіччя. Відродження. Бароко. Класицизм: Посібник для вчителя / З. В. Кирилюк. – Тернопіль : Астон, 2002. – 259 с.
27. Кичук Н. Формування творчої особистості вчителя / Н. Кичук. – К. : Либідь, 1991. – 222 с.
28. Клименко Ж. В. Зарубіжна література. Позакласні заходи. 5–6 класи: Посібник для вчителя / Ж. В. Клименко, О. О. Ісаєва. – Харків: Веста : Видавництво «Ранок», 2004. – 128 с.
29. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи / Ж. В. Клименко. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2006. – 340 с.
30. Ковальова, С. І. Зарубіжна література : Навч.-метод. посібник-хрестоматія для 7 класу / С. І. Ковальова, С. В. Музика. – Тернопіль : Астон, 2007. – 372 с.
31. Ковальова, С. І. Зарубіжна література : Навч.-метод. посібник-хрестоматія для 7 класу / С. І. Ковальова, С. В. Музика. – Тернопіль : Астон, 2007. – 372 с.
32. Кравець, Л. Динаміка метафори в українській поезії ХХ ст. : монографія / Л. Кравець. – К. : Академія, 2012. – 416 с. – (Монограф).
33. Манн, Г. Молоді літа короля Генріха IV : роман / Г. Манн. – К. : Вища школа, 1982. – 576 с.
34. Мегела, І. Історія давньогрецької літератури : навч. посібник для студ. ВНЗ. Реком. МОНУ / І. Мегела. – К. : Вадим Карпенко, 2012. – 340 с.
35. Міфологія : для дітей середнього шкільного віку / укл. Г.Е. Єрмановська. – Харків : Фоліо, 2015. – 319 с.
36. Наєнко, М. К. Історія українського літературознавства і критики : Рекомен. МОНУ для студ.ВНЗ / М. К. Наєнко. – К : ВЦ "Академія", 2010. – 520с. – (Альма-матер)
37. Опільський, Ю. Золотий лев : повість / Ю. Опільський. – К. : Дніпро, 1989. – 411 с.
38. Розман І. І., Курта Я. І. Культурологічний аспект вивчення зарубіжної літератури // Science and education: problems, prospects and innovations. Abstracts of III International Scientific and Practical Conference Kyoto, Japan 2-4 December 2020/ С. 620-624.
39. Розман І.І. Симинець А.-Е.С., Нваторство та вклад Ж.Б. Мольєрам у французький театр // Наука майбутнього: збірник наукових праць здобувачів, аспірантів та молодих вчених / гол. ред. колегії В.В. Гоблик; заст. гол. ред. І.І. Алмашій. – Мукачево: РВВ МДУ, 2018. – Вип. 2(2). С. 117 – 120.
40. Розман І.І. Радик В.В. Синтаксичні стилістичні засоби створення експресії у творах в. Шекспіра. // Наука майбутнього: збірник наукових праць здобувачів,

- аспірантів та молодих вчених / гол. ред. колегії В.В. Гоблик.(гол. ред.), Алмашій І.І.(заст. гол. ред.) та ін.- Мукачево: РВВ МДУ, 2018.-Вип.1(1). С. 209 – 212.
41. Розман І.І. Зарубіжна література XVII-XX ст./ навчальний посібник [авт.-уклад. І.І. Розман, Н.В. Рокосовик]. – Київ, «Талком». 2018. – 367 с.
42. Розман І.І. Зінченко В.О. Особливості викладання зарубіжної літератури у 9 класі // The 5th International scientific and practical conference “The world of science and innovation” (December 9-11, 2020) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2020. P. 709-714.
43. Розман І.І. Педагогічна компаративістика та формування читацької компетентності на уроках зарубіжної літератури // Науково-практичний журнал «Медична освіта». ТНМУ, Тернопіль, 2021. № 3 (93). С. 97-100.
44. Розман І.І. Підготовка майбутніх вчителів зарубіжної літератури до формування в учнів предметних компетентностей (Preparation of future teachers of foreign literature for the formation of students of subject competencies)// «Гірська школа Українських Карпат» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ, 2021. № 25. С. 98-101.
45. Розман І.І. Попович Н.Ю. Зарубіжна література: особливе місце у освітньому процесі // The 5th International scientific and practical conference “The world of science and innovation” (December 9-11, 2020) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2020. P. 705-709.
46. Розман І.І., Воронінська К.Є., Особливості перекладу ліричних творів на факультативних заняттях із зарубіжної літератури // Наука майбутнього: збірник наукових праць здобувачів, аспірантів та молодих вчених / гол. ред. колегії В.В. Гоблик; заст. гол. ред. І.І. Алмашій. – Мукачево: РВВ МДУ, 2021. – Вип. 2(8). С. 33 – 37.
47. Розман І.І., Попович А.М., Естетичне виховання на уроках зарубіжної літератури // Збірник наукових праць здобувачів, аспірантів та молодих вчених «Наука майбутнього» Мукачево : РВВ МДУ, 2021. – Випуск 1(7). – С.112-116
48. Розман І.І., Попович М.В. Особливості викладання зарубіжної літератури у 5 класі // Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА» / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол. ред.); заст. гол. ред.: Jerzy Piwowarski; В.В. Гоблик. – Мукачево-Ченстохова: РВВ МДУ; Гуманістично-природничий університет ім. Яна Длугоша в місті Ченстохові, 2020. – Вип. 2(29). – С. 99 - 101.
49. Розман І.І., Попович М.В., Особливості методики викладання зарубіжної літератури у 8-му класі // Збірник наукових праць здобувачів, аспірантів та молодих вчених «Наука майбутнього» Мукачево : РВВ МДУ, 2021. – Випуск 1(7). – С.109-112.

Інтернет-ресурси

50. Сайт створений для вчителів світової літератури. Пропонуються матеріали для планування і підготовки уроків, готові розробки уроків і сценарії позакласних заходів з предмету, проектні роботи, презентації, творчі роботи обдарованих школярів, аудіо- та відеотека. Учні можуть на сайті пройти тестування (5 - 11 класи); є матеріал для класних керівників.

51 Найвибагливіші читачі відкриють для себе світ поезії.
<mailto:http://mysvitlit.at.ua>

52.На Гіпермаркеті знань є розділ з уроками та навчальними матеріалами по зарубіжній літературі, де вчителі та учні знайдуть домашні завдання, тексти підручників, методичні розробки уроків, тести та багато іншого із зарубіжної (світової) літератури.

53. Віртуальний музей книги. З колекції Національної бібліотеки України для дітей. Джерело :<http://www.chl.kiev.ua/Default.aspx?id=5497>
54. Ресурс розміщено у розділі «Електронні ресурси» і містить посилання на сторінку «З історії ілюстрованої книги для дітей 20 століття» та ресурс «Віртуальні виставки
55. Топ-15 корисних ресурсів для самоосвіти. Джерело: <http://viv1256.com/lists/top-15-korysnyh-resursiv-dlya-samoosvity/?fbclid=IwAR0hN9fryg5QEtJgW3UJEZ1cm4Tn663QUyga3MbyQpCvCeglvQLAWQEQcV4>) Автори ресурсу пропонують добірку різноманітних онлайн-курсів для самоосвіти. Проходження окремих курсів дозволить розширити чи систематизувати знання з окремих освітніх предметів чи підготуватися до ЗНО, підвищити свій фаховий рівень у певній галузі чи освоїти нову спеціальність.
56. Бібліотека методичних матеріалів для вчителів. Джерело:<https://vseosvita.ua/library>. Портал «Всеосвіта» містить авторські методичні розробки вчителі різноманітних профілів та найактуальнішу базу навчальних матеріалів, серед яких: статті, відеоуроки, презентації до різних тем, тестові завдання, летбуки та ін.
57. Розділ НУШ (<https://vseosvita.ua/library/nus>) містить інформацію для вчителів щодо нових програм та структури проведення уроків, їх тематичне висвітлення (за тижнями), розробки, презентації до занять та інші цікаві методичні матеріали.

Навчально-методичне видання

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

методичні вказівки до організації самостійної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 014.021 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література)

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ,
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>